

СЕКЦІЯ 2. ГОДІВЛЯ, РОЗВЕДЕННЯ І СЕЛЕКЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН

SECTION 2. FARM ANIMALS FEEDING, SELECTION, AND BREEDING

УДК 636.8.084

АЛЕКСАНДРОВ Сергій, здобувач вищої освіти IV курсу спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Науковий керівник – **ВЕДМЕДЕНКО Олена**, канд. с.-г. наук, доцент
Херсонський державний аграрно-економічний університет
м. Кропивницький, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОБНИЦТВА ЖИРНОЇ ГУСЯЧОЇ ПЕЧІНКИ

Актуальність. Понад 96% усього поголів'я гусей вирощуються в умовах фермерських господарств та одноосібних селянських господарств. Ця птиця відзначається високою скоростиглістю, інтенсивністю росту, дієтичними властивостями м'яса, високою оплатою корму та невибагливістю в годівлі, завдяки чому їх годівля коштує значно дешевше, ніж годівля курей. Фуа-гра з гусячої печінки – це вишукана французька страва. Ніжна й жирна гусяча печінка – це основний інгредієнт для приготування фуа-гра. Високі смакові якості притаманні тільки великій жирній печінці, отриманій за спеціальної відгодівлі, в результаті якої маса печінки збільшується зі 100–150 г до 700–900 г. Для отримання якісної жирної печінки від гусей необхідно враховувати передусім генотип, стать, вік, живу масу на початку примусової відгодівлі, спеціально спрямовану підготовку шлунково-кишкового тракту птиці до оптимальної конверсії корму, а також сам процес технології примусової відгодівлі [1].

Основна частина. Технологія виробництва гусячої печінки включає в себе три періоди: вирощування, підготовчий, примусова відгодівля [2]. Від народження і до досягнення місячного віку гусенят необхідно годувати комбікормом з 20% вмістом протеїну на кожний 100 г корму. Добовим гусят комбікорм необхідно давати у вигляді крупи або борошна, при досягненні ними віку 8–9 днів дозволяється використання гранульованого комбікорму. У віці 1–2 місяці кількість кормів слід обмежити – 170 г комбікорму і 500 г зеленого корму на одного гусеня на добу. У віці 2,5–3 місяці для досягнення добрих результатів необхідно скоротити кількість зеленого корму до 300 г, але довести відсоткову складову протеїну в сухому кормі до 24%.

Починаючи з 3-місячного віку гусенят, відібраних для відгодівлі на печінку, переводять на посилену підготовчу годівлю, обмеживши переміщення до мінімуму. В одній секції може бути від 100 до 200 гусей, у

розрахунку 2 гол. на 1 м². Ідеальним варіантом вважається розміщення гусей у клітках, у кількості щонайменше 3 гол. на клітку. Обмеження пересування птиці на підготовчому етапі є основною умовою отримання якісного продукту. У цей період гусей слід посилено годувати зеленими кормами, що сприяють поліпшенню травлення та збільшення розміру стравоходу, а також кормовими сумішами, що складаються з кукурудзи та кукурудзяної крупи. Подібного змішаного корму гуси повинні споживати не менше 400 г на добу на одну голову. Період підготовки триває щонайменше 10 днів, протягом яких птахів годують не менше 4 разів на добу. Обмеження переміщення та інтенсивну відгодівлю можуть спровокувати стресові ситуації серед гусячого поголів'я, запобігти яким можливо шляхом згодовування птахам подвійної дози вітамінів А та С.

Гусей у 4-місячному віці переводять на примусову відгодівлю, що передбачає ще більше звуження життєвого простору птахів. Кількість гусей повинно становити 6 голів на 1 м². Основним кормом у цей період вважається кукурудза та її похідні – каші, крупи, борошно. Кукурудзу згодовують у замоченому вигляді. Слід додавати до кукурудзи кормовий жир і кухонну сіль у кількості 1–2%, а також згодовувати гусям комплекс вітамінів. Примусово відгодовують гусей за допомогою спеціальної трубки, через яку в шлунок птиці надходить сухе зерно кукурудзи. У розширений попередніми діями стравохід може поміститися не більше 700 г кукурудзи. Період примусової відгодівлі триває протягом 25–35 днів, після закінчення яких гуси перестають рухатися, важко дихають і перестають реагувати на будь-які дії, що здійснюються щодо них, що є правильною ознакою готовності до забою [4].

Французька компанія Aviwell розробила перспективну технологію виробництва етичної великої жирної печінки гусей (фуа-гра) без примусової відгодівлі. Основним елементом цієї технології є введення орально гусенят у віці 2 доби спеціального мікробіологічного препарату, який стимулює депонування жиру в печінці. Далі гусенят вирощують на вільному вуглі, але восени, за 10 тижнів до забою, їм починають згодувати органічну кукурудзу. Таким чином вони природним чином накопичують жир. За досягнення потрібної живої маси – приблизно в 6-місячному віці – гусей відправляють на забій. Етична фуа-гра важить 300-450 г і коштує значно дорожче, ніж звичайна. Етичну фуа-гра пропонують насамперед країнам, де заборонено виробництво та реалізація звичайної фуа-гра: США, Велика Британія, Німеччина та інші [4].

Висновки. Гусей можна використовувати для відгодівлі на жирну печінку – це делікатес завдяки наявності великого відсотка жиру та вітаміну Е. Однак виробництво жирної печінки для фуа-гра викликає серйозні проблеми з добробутом тварин, і ФАО не схвалює цю практику. Наразі законодавство Європейського Союзу дозволяє продовжувати примусову годівлю лише у традиційних сферах виробництва.

Література

1. Любенко О.І., Бойко А.О Вирощування гусей для отримання жирної печінки в умовах фермерського господарства «Нива-2011» Голопристанського району Херсонської області. *Таврійський науковий вісник*. № 109. Ч. 2. С. 77–82. DOI <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2019.109-2.12> (дата звернення 08.11.2023).
2. Інтенсивні технології виробництва м'яса птиці. URL: <http://medbib.in.ua/intensivnyie-tehnologii-proizvodstva-myasa.html> (дата звернення 08.11.2023).
3. Кирилів Я.І., Паскевич Г.А. Технологія відгодівлі гусей на жирну печінку. *М'ясний бізнес*. 2006. № 10. С. 88–89.
4. Фуа-гра, отримана без примусової відгодівлі гусей, коштує втричі дорожче. URL: <https://agrotimes.ua/tvarinnitstvo/fua-gra-otrymana-bez-prymusovoyi-vidgodivli-gusej-koshtuye-vtrychi-dorozhche/> (дата звернення 08.11.2023).

УДК 636. 32/38. 082.23

АРБУЗОВА К.А. здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Науковий керівник – **КОРБИЧ Н.М.**, канд. с.-г. наук, доцент
Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м. Кропивницький, Україна

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЖИВОЇ МАСИ З ОСНОВНИМИ ПОКАЗНИКАМИ ПРОДУКТИВНОСТІ ЯРОК АСКАНІЙСЬКОЇ М'ЯСО-ВОВНОВОЇ ПОРОДИ З КРОСБРЕДНОЮ ВОВНОЮ

У сучасному світі хімічна промисловість виробляє значну кількість синтетичних та штучних волокон. Однак натуральні волокна, зокрема овеча вовна, залишається незамінною сировиною для виготовлення високоякісних тканин та трикотажних виробів. Пошук шляхів підвищення виробництва продукції вівчарства є стратегічним завданням, без вирішення якого неможливо розраховувати на рентабельність галузі [1].

Метою роботи було встановлення взаємозв'язку між живою масою при народженні та основними показниками продуктивності в асканійських кросбредних ярок.

Аналіз проведено на ярках асканійської м'ясо-вовнової породи кросбредного типу за результатами бонітування в умовах Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія-Нова».

Методикою роботи заплановано проведення аналізу показників продуктивності ярок з урахуванням їх живої маси при народженні та скомплектовано дослідні групи: I – жива маса до 4 кг, II – жива маса 4,1-5 кг та III – жива маса більше 5,1 кг. Аналіз середніх показників живої маси при народженні дослідних ярок, у річному віці, настриг немитої та митої вовни наведено в таблиці 1.